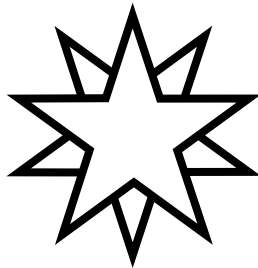

Janusz B. Kępa

Religia
★
nauka

Religion and Science

Wstęp

The Columbia Encyclopedia (by Columbia University Press, Tenth Printing 1954), przedstawia:

„religion, ... Religion has to do with what is most vital in the feeling, belief, and performance of every human being. It involves impulses which control the attitude toward life in each individual, “primitive” as well as highly developed modern man.

All the interrelations between the human and the superhuman or supernatural are included under things religious.”

Religia odnosi się do najwyższej wagi uczucia, wiary oraz spełnienia każdego człowieka. Dotyczy ona odruchów, które kontrolują stanowisko wobec życia każdej osoby, tak „pierwotnego prymitywa” jak i także najbardziej rozwiniętego człowieka współczesnego.

Wszystkie wzajemne związki między człowiekiem a superczłowiekiem, czy nadnaturalnym, są włączone w przedmiot religii. (tłum. własne).

A także:

science, accumulated and systematized learning, in general usage restricted to the knowledge of natural phenomena. The progress of science is marked not only by an accumulation of facts but by the emergence of the scientific method and of the scientific attitude. The first step of the scientific methods is the gathering of data by the observation of phenomena. By inductive reasoning a hypothesis or preliminary generalization is built on the data. The validity of deductions that follow logically from a generalization are tested by further observations and experiments. A verified generalization is considered a scientific theory or law; ...”

nauka, zebrana i usystematyzowana wiedza, w ogólnym stosowaniu ograniczona do poznawania zjawisk naturalnych. Postęp nauki zaznaczany jest nie tylko poprzez zbieranie faktów, ale przez wyłonienie (ukazanie) naukowej metody oraz naukowej postawy. Pierwszy krok naukowych metod to zbieranie danych z obserwacji zjawisk. Przez indukcyjne rozumowanie budowana jest hipoteza lub wstępne uogólnienie na bazie danych. Zasadność wniosków jakie logicznie wynikają z uogólnienia są testowane przez dalsze obserwacje i eksperymenty. Zweryfikowane uogólnienie jest uznawane jako teoria lub prawo. (tłum. własne).

Z kolei, **Leksykon PWN** (Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972), wskazuje:

„Religia, zjawisko społ.-kult., forma świadomości społ. będące ufantastycznionym – w wyniku alienacji – odbiciem realnego świata, powstałym w warunkach bezsilności wobec sił przyrody i sił społ.; na religię składają się: zespół wierzeń (doktryna), związanych z nimi praktyk (kult) i instytucji społ. (organizacja); religia podlega zmianom w zależności od warunków bytu społ., prawom rozwoju i zaniku.”

„Nauka, ... działalność badawcza zmierzająca do obiektywnego, zasadnego i uporządkowanego poznania rzeczywistości; wytwór tej działalności, tj. stanowiący społ.-hist. dorobek ludzkości, zasób wiedzy (system należycie uzasadnionych twierdzeń i hipotez) o przyrodzie, człowieku i społeczeństwie, o zjawiskach i prawidłowościach (zwł. prawach rozwoju) rzeczywistości, o sposobach jej badania i przekształcania.”

Spółeczeństwo

Podobnie jak inne stworzenia, *homo sapiens* ma naturalny instynkt samozachowawczy dwojakiego rodzaju: rozmnażanie się wraz z instynktem macierzyńskim, w tym maksymalna ochrona potomstwa, oraz łączenie się w rodziny i z kolei łączenie się w stada. Zauważmy też, że naturalny instynkt rozmnażania się jest *conditio sine qua non* zachowania rodziny, stada, gatunku.

Życie w stadzie możliwe jest tylko wtedy, gdy spełnione są określone warunki i zachowania członków stada. W stadzie obowiązuje układ hierarchiczny, a na czele stada jako całości stoi przywódca. Nie jest tak, że w stadzie wszyscy są sobie równi. Są „równi i równiejsi”. Wynika to z aktualnego stanu fizycznego i psychicznego poszczególnych członków stada. Ale nie jest to układ statyczny. Jest to układ dynamiczny.

Życie w stadzie zwiększa skuteczność obrony przed zagrożeniami, tak zewnętrznymi jak i wewnętrznymi. Znakomicie zwiększa bezpieczeństwo młodego i bezbronnego potomstwa oraz słabszych osobników przed napastnikami z zewnątrz. Jednocześnie, działanie w stadzie umożliwia bardziej skuteczne zdobywanie pożywienia, a co z kolei zwiększa szanse przetrwania poszczególnych osobników, jak i stada jako całości.

W ramach zależności między jednostkami a grupami wytwarza się określona społeczność kulturowa, zwana też plemieniem, charakterystyczna dla danych grup oraz miejsca ich pobytu. Oczywiście, w ramach danej społeczności, w różnym stopniu następuje podział obowiązków poszczególnych członków oraz grup członków, o bardzo różnych...

Dana społeczność podlega określonym zasadom i prawom, ogólnie zwane ustrojami:

- **państwowy**, określający strukturę prawno-organizacyjną państwa;
- **polityczny**, określający organizację i metody działania władzy państwowej oparte na ideach politycznych klasy panującej. Szczególnie ważne znaczenie ma tu określenie suwerena władzy państwowej, organizacja i sposób wykonywania władzy oraz określenie pozycji jednostki wobec państwa;
- **ekonomiczny**, to stosunki produkcji oraz wynikająca z tego struktura klasowa społeczeństwa, i z kolei wynikające stąd stosunki między klasami społecznymi;
- **społeczny**, całokształt stosunków społecznych i form życia danego społeczeństwa wynikających z danego ustroju ekonomicznego.

Starożytni wymyślili coś takiego jak **demokracja** (*demos* – lud, pospólstwo; *kratos* – moc, władza: gr. *demokratia* – władza ludu; por.: *aristos* najlepszy; gr. *aristokratia* – wysoka szlachta rodowa, magnateria, możnowładztwo).

Zwyrodniała forma demokracji znana jest jako **ochłokracja** (gr. *òchlos* – tłum) – rządy motłochu.

Znane są cztery rodzaje demokracji: **antyczna** – wolnych obywateli niektórych miast-państw starożytnej Grecji (V w. p.n.e.) oraz republiki Rzymu; **burżuazyjna** – parlamentarna forma realizacji władzy burżuazji, oparta na prywatnej wartości środków produkcji; **kapitalistyczna** – władza proporcjonalna do wielkości posiadanego kapitału, w tym środków produkcji; **socjalistyczna** – forma dyktatury proletariatu, państwowa własność środków produkcji.

Znane są też odmiany demokracji: **bezpośrednia**, której instytucjami są: referendum, veto ludowe, inicjatywa ludowa, publiczna dyskusja nad projektami ustaw; **pośrednia** – zwana też demokracją przedstawicielską, to sprawowanie władzy państwowej przez organy przedstawicielskie.

Każdej z powyższych demokracji (po doświadczeniach!) wytyka się poważne wady.

„Demokracja jest najgorszym z możliwych ustrojów, bowiem są to rządy hien nad osłami.”

(Arystoteles ze Stagiry, 384-322 p.n.e.).

Natomiast

„Rzecz-pospolitą są rządy świń nad baran(k)ami.” (Janusz B. Kępka z Warszawy, 1935- n.e.).

Główne religie i...

Od zarania dziejów, w społeczności *homo sapiens* byli i są tacy, którzy wskazują, że istnieje świat bogów, którzy niepodzielnie rządzą tym światem materialnym. Człowiek i inne żyjątka całkowicie podlegają władzy bogów. Bogowie są nieśmiertelni.

Zbiór wierzeń (doktryna religijna – to poglądy z zakresu: bogowie, wszechświat i człowiek), sposób ich prezentowania (kult) oraz sposób organizacji wyznawców danych bogów, tworzą sobą tzw. religię. Organizacja religijna grupująca wyznawców jednej religii, lub odłamu religijnego, zwana jest też kościołem. Można wyróżnić kilka głównych religii świata:

- **animizm**, (łac. *anima* – dusza) – zespół wierzeń występujący w religiach archaicznych bądź tradycyjnych zakładający istnienie świata materialnego i duchowego, współistnienie duszy z ciałem, przypisujący duszę lub rzadziej ducha zmarłych ludzi, wszystkim roślinom, zwierzętom, minerałom i żywiołom.

Na przykład, w starożytnej Grecji taką duchową moc przypisywano drzewom (Driady, Hamadriady), rzekom (Najady), czy piorunom (Zeus).

Nimfy (gr. *νύμφαι nymphai*, l. poj. *νύμφη nympe* - "dziewczyna, narzeczona";

łac. *nymphae*) - w mitologii greckiej i rzymskiej śmiertelne boginki niższego rzędu, opiekunki miejsc, które zamieszkiwały. Mimo że umierały, były istotami długowiecznymi i wiecznie młodymi. Homer przedstawiał je jako córki Zeusa.

Driady (z gr. *δρυς* - dąb) – nimfy dębów. Obecnie, słowo to używane jest w odniesieniu do wszystkich drzewnych nimf.

Hamadriady (gr. *hamadryas* - *współżyjąca z drzewem*) - w mitologii greckiej nimfy, opiekunki pojedynczych drzew, z którymi rodzą się i umierają.

Najady – w mitologii greckiej nimfy, opiekunki wód lądowych: wodospadów, potoków, strumieni, źródeł rzek, jezior.

- **hinduizm**, główna religia Indii, będąca kontynuacją **wedyzmu** (religia *Wed*, ok. 1500-300 p.n.e., najstarsza faza religii Ariów, ok. III-II tysiąclecie p.n.e., kult bóstw przyrody, ładu świata, wiara w życie pozagrobowe, w piekło) i braminizmu (X-VI w. p.n.e.), który oparty jest na podziale kastowym.

W hinduizmie istnieje wiara w bóstwa – *dewy* (bóstwa męskie) i *dewi* (bóstwa żeńskie), które są zwykle traktowane albo jako emanacje jedyne Boga, lub (rzadziej) jako istoty niższe (ich późniejszymi odpowiednikami są anioły w żydowskiej świętej księdze Tora).

Braminizm jest następnym stadium po wedyzmie religii hinduskiej; nazwa często używana zamiennie z hinduizmem. Hinduizm traktowany zbiorczo jest trzecią, pod względem liczby wyznawców, religią świata (chrześcijaństwo, islam, hinduizm, ludowa chińska).

1. Szacunek dla świętych ksiąg – *Wed* (wiedza o świecie, pierwszy który otrzymał tę wiedzę był bóg Brahma).
2. Wiara w *reinkarnację* (powtórne wcielenie; po śmierci, dusza może przejść w ciało nowonarodzonego dziecka, a także zwierzęcia czy rośliny).
3. Wiara w prawo akcji i reakcji (*karma*, dosł. tłum.: działanie).
4. Dążenie do *wyzwolenia*, różnie rozumianego przez poszczególne odłamy. W ogólności, *wyzwolenie* to dążenie do wyzwolenia od cykliczności *samsary* (*samsara* – kołowrót narodzin i śmierci, czyli cykl reinkarnacji kolejnych wcieleń).

- **mazdaizm**, staroirańska dualistyczna religia; walka dobra ze złem. *Ahura Mazda* – bóg dobra, prawdy i wszelkiej mądrości, żyjący w krainie światłości, stwórca pierwszego człowieka; *Angra Manju* – bóg ciemności, zła, kłamstwa i zniszczenia. *Angra Mainju* był w późniejszej, pahlawijskiej wersji zaratusztrianizmu, nazywany *Arymanem*, a *Ahura Mazda* – *Ormuzdem*.

Zaratusztra (Zoroaster) (ok. 1000 p.n.e.), twórca najstarszej monoteistycznej religii, na bazie mazdaizmu – **zaratusztrianizmu**; Zaratusztrianizm był religią państwową w istniejącym na terenie współczesnego Iranu i Iraku imperium Sasanidów.

Wywarł on silny wpływ na judaizm, chrześcijaństwo i islam, a takie podstawowe zasady tych religii, jak: Sąd Ostateczny, wędrówka duszy po śmierci do piekła lub nieba, wiara w diabła i nadejście mesjasza, mają swoje źródło w zaratusztrianizmie.

Natomiast biblijna opowieść o stworzeniu Adama ma swe źródło w mazdaizmie.

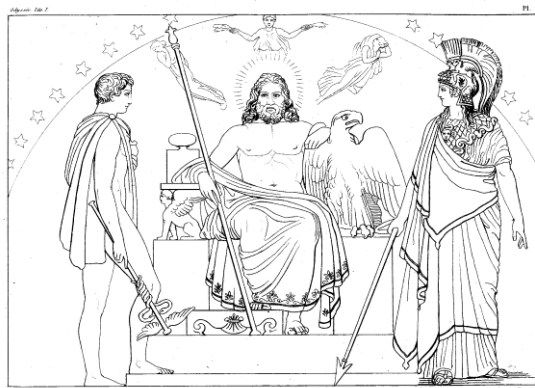
- **mitologia grecka**, zbiór mitów (ok. 1000 p.n.e.), czyli opowieści o otaczającym nas świecie, bogach, demonach, historia stworzenia świata i człowieka. Zagadnienia ludzkiego bytu, życia i śmierci, dobra i zła, zjawisk otaczającej nas przyrody. Z mitologii czerpano wiedzę i na tej podstawie rozwijano normy etyczne. Najstarszymi źródłami wiedzy o mitologii greckiej są dzieła Homera (VIII w. p.n.e.) oraz Hezjoda (VIII/VII w. p.n.e.).

Niektórzy pisarze chrześcijańscy twierdzą, że mity greckie wywodzą się wprost z Biblii, ale w formie mocno zniekształconej.

Jednak, chrześcijańscy „uczeni” dopuszczają się tutaj dosyć prymitywnego poświadczenia nieprawdy.

Otóż, zapisy mitów greckich są starsze co najmniej o ok. pół tysiąca lat od zapisów Starego Testamentu, a którego pierwsze fragmentaryczne(!) zapiski pochodzą z IV-III w.p.n.e. Wbrew zapiskom w Biblii, nie ma np. żadnych śladów, ani jednego hieroglifa(!) na dowód pobytu Mojżesza w Egipcie.

Natomiast są zapisy mitów z ponad 800 lat p.n.e.!

Bogowie greccy: **Hermes, Zeus, Atena**

Nieśmiertelni bogowie uwodzili śmiertelne kobiety. Wyróżniał się tutaj niejaki bóg Zeus. Efektem igraszek bogów z (pięknymi!) ziemskimi niewiastami byli *herosi*. Np. Herakles był synem Zeusa i Alkmeny (żona króla Teb). Bywało i odwrotnie. Bogini Afrodyta (Wenus) „podrywała” niejakiego Anchizesa, króla Dardanos koło Troi. Z kolei, owocem tych bosko-ziemskich igraszek był m.in. Eneas (późniejszy bohater wojny trojańskiej).

Zauważmy też, że bogowie Olimpu to „synowie boży”, którzy rozmnażali się podobnie jak ludzie. Na przykład, Zeus był synem Kronosa (syn Matki-Ziemi – Gai, która wyłoniła się z Chaosu) oraz Rei (córka Gai i Uranosa, którego sama z siebie zrodziła Gaja, później u innych – Matka Dziewica).

Kilkaset lat później, greckich „synów bożych” ponownie spotykamy w **Pierwszej Księdze Mojżeszowej Starego Testamentu**: **6.2.** *Ujrzeni synowie boży, że córki ludzkie były piękne. Wzięli więc sobie za żony te wszystkie, które sobie upatrzyli.* **6.4.** *A w owych czasach, również i potem, gdy synowie boży obcowali z córkami ludzkimi, byli na ziemi olbrzymi, których im one rodziły. To są mocarze, którzy z dawien dawna byli sławni.* Także, **IV Mojż.** **13.33.**

W powyższym *herosi* (prze)zwani są sławnymi olbrzymami – mocarzami.

Mitologia grecka nie była religią, ponieważ nie stanowiła sobą tzw. „prawdy objawionej”, a wręcz przeciwnie, była otwarta na szeroki dyskurs, polemikę, a nawet krytykę. Starożytna religia grecka opierała się na jedności praktyk religijnych, a nie na jedności poglądów (ortodoksji).

Uważa się, że opowieści mityczne są przejawem wczesnego stadium rozwoju doktryny religijnej (jeden z elementów systemu religijnego).

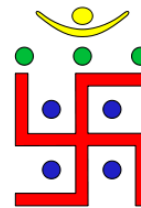
Mitologia grecka, poprzez mitologię rzymską, weszła do dziedzictwa kulturowego narodów Europy.

Z tego właśnie względu, korzenie Europy są greko-chrześcijańskie, a nie judeo-chrześcijańskie.

- **dżinizm** (sansk. transl. *dżina* - zwycięzca, pogromca) – nonteistyczny (doktryna religijna, która nie afirmuje ani też nie neguje istnienia Boga) system filozoficzny i religijny, który powstał w Indiach około VI w.p.n.e., w reakcji na silnie zrytualizowany braminizm.

Za twórcę tej religii uważany jest Parswa żyjący w VIII w.p.n.e., znacząco zreformował ją jednak Wardhamana Mahawira, który stworzył zbiór zasad regulujących życie wyznawców dżinizmu. Są to:

- *ahinsa* - powstrzymanie się od zadawania cierpienia wszelkim istotom żywym
- *satja* - powstrzymanie się od kłamstwa
- *asteja* - powstrzymanie się od kradzieży
- *brahmaczarja* - powstrzymanie się od cudzołóstwa (w przypadku mnichów i mniszek - powstrzymanie się od wszelkich stosunków seksualnych)
- *aparigraha* - powstrzymanie się od posiadania zbędnych własności (w przypadku mnichów i mniszek - powstrzymanie się od posiadania wszelkiej własności)

- **buddyzm**, Buddha (sansk., oświecony, przebudzony); właśc. Siddhartha Gautama albo Siakjamuni (ok. 560-480 p.n.e.); syn władcy jednego z państw w północnych Indiach, twórca filozofii nakazującej przestrzeganie cnoty, prawa moralnego; zmierza do wyzwolenia ducha z więzów materii. Buddyzm nie uznaje bóstw ani systemu kastowego.

Wbrew obiegowym – także niektórych słowników – wskazaniom, buddyzm nie jest religią, lecz szczególnego rodzaju filozofią (życia i śmierci) oraz systemem norm moralnych.

- **konfucjanizm**, jest to w zasadzie system filozoficzno-religijny zapoczątkowany w Chinach przez Konfucjusza (*Kong Fuzi*, *Kongzi*, 551-479 p.n.e.) w V wieku p.n.e. Konfucjanizm głosi, że zbudowanie idealnego społeczeństwa i osiągnięcie pokoju na świecie jest możliwe pod warunkiem przestrzegania obowiązków wynikających z hierarchii społecznej oraz zachowywania tradycji, czystości, ładu i porządku. Konfucjanizm rozpowszechnił się w Chinach i Korei (początek I w.n.e.), a także w Wietnamie i Japonii, stając się dominującą doktryną państwowo-religijną tych krajów, kształtującą ich politykę i obyczaje do czasów współczesnych.

Jego złożoność powodowała, że w pełnej formie był on wyznawany tylko przez ludzi wykształconych, w tym urzędników państwowych (mandaryni) oraz dwór cesarski. Osoby znające dobrze tradycję, rytuał i podstawy filozoficzne konfucjanizmu nazywały siebie *junzi* (chiń. *syn władcy*), co oznacza "człowiek wyższego stanu", "człowiek szlachetny". Dla pozostałych ludzi konfucjanizm sprowadzał się do stosunkowo prostych reguł postępowania, różnych dla różnych ludzi zależnie od ich miejsca w hierarchii społecznej. Duch konfucjanizmu jest w wielu krajach Dalekiego Wschodu wciąż żywy i głęboko zakodowany w świadomości wielu ludzi, spełniając podobną rolę kulturową jak "podstawowe wartości chrześcijańskie" w krajach Zachodu.

- **judaizm (mozaizm** – nazwa wywiedziona od Mojżesza), z wierzeń koczowniczego plemienia Hebrajczyków (informacje o nich znane są tylko z zapisów w Tanach – Biblia Hebrajska), oparty na kulcie Jahwe (Jahweh).

Jahwe nie jest imieniem, lecz wskazaniem jednego z bogów ugaryckich (Ugaryci, najstarsze z plemion semickich, Syria, 5 tys. lat p.n.e.; ugaryckie pismo, najstarsze w pełni ukształtowane pismo alfabetyczne o kształcie klinowym, 30 znaków).

Juda, wg zapisów w Tanach, najmłodszy z czterech synów Jakuba, mityczny protoplasta jednego z dwunastu plemion Izraela.

Judaizm oparty jest na wierze w przyjście Mesjasza i uznaniu Żydów za „naród wybrany”. Nikt inny poza Żydem nie ma prawa do zbawienia, choćby żył bardzo zgodnie z etyką judaizmu. O zbawieniu decyduje pochodzenie (z matki), a nie wiara.

Z tego względu, judaizm zwany jest też „religią jednego narodu”. Jest to państwowa religia Izraela. Judaizm jest jedyną religią, według której człowiek (Jakub) pobił boga, za co Jakub był przez tegoż boga... błogosławiony! I od tego czasu Jakub zwie się Israel (ten, który walczył z bogiem).

Podstawą etyki judaizmu są zasady zawarte w *Pięcioksięgu* (mojżeszowym), zmodyfikowanym przez Talmud. Jest to tzw. judaizm biblijny (Stary Testament). Używane są tam równoważnie nazwy: Jahweh, Elohim (bogowie), Adonai (panowie moi), czyli wyznawane było wielobóstwo.

Dopiero w Średniowieczu, Mojżesz Majmonides (żydowski filozof, 1135-1204 n.e.) wprowadził za Arystotelesem (filozof grecki, 384-322 p.n.e) do judaizmu (faryzejskiego) pojęcie Boga jednolitego.

Judaizm w dzisiejszej formie, zwany też judaizmem rabinicznym lub faryzejskim (faryzeusze, stronnictwo polityczno-religijne, II w. p.n.e. – 70 n.e., przeciwnicy saduceuszy) został utworzony przez rabinów-faryzeuszy dopiero po 70 roku po Chr. (po zburzeniu Jerozolimy przez Tytusa Flawiusza), i w opozycji do... chrześcijaństwa.

• **Druidzi**

Celtowie – lud indoeuropejski; w I tysiącleciu p.n.e. rozprzestrzenili się po całej Europie, pierwotnie nad Renem, Dunajem i Menem (śr. Niemcy), z kolei na Wyspach Brytyjskich, w Irlandii i Galii. W VI wieku p.n.e. Celtowie dotarli na tereny Czech, Moraw, Śląska i Łużyc.

Druid (łac. *druides* albo *druida*, z celtyckiego) – starożytny kapłan celtycki, który przewodził obrzędy i ceremonie religijne. Druidowie sprawowali także sądy oraz przepowiadali przyszłość z lotu ptaków lub z wnętrzości zwierząt.

Druidzi sprawowali ważne funkcje społeczne, byli odpowiedzialni za sprawy wiedzy i nauczania. Młodzież nauczano o nieśmiertelności duszy, reinkarnacji, co przekazywano w formie poetyckiej do nauczenia się na pamięć – studia trwały nawet do 20 lat, gdyż wiedza była przekazywana tylko drogą ustną. Mieli dużą wiedzę o gwiazdach i ich ruchach, o przyrodzie, mocach i nieśmiertelnych bogach.

Innym ważnym zadaniem druidów było strzeżenie tradycji i wpajanie cnót moralnych.

Ze względu na posiadane wykształcenie często powierzano druidom sprawowanie czynności politycznych i sądowych.

We wczesnośredniowiecznej Irlandii byli wysokimi urzędnikami dworu królewskiego, czasem nawet mieli prawo głosu przed królem. W IV-V w.n.e., druidzi utracili znaczenie.

- **chrześcijaństwo (chrystianizm)** jest objawioną religią monoteistyczną: zakłada wiarę w jedyne Boga, który jest stwórcą świata. Chrześcijaństwo jest uznawane za największą światową religię monoteistyczną, uznającą Jezusa za Syna Bożego i Odkupiciela. Jezus został oskarżony m.in. o rzekome bluźnierstwo przeciwko synagodze Żydów – Świątyni Jerozolimskiej, i z kolei skazany na karę śmierci przez religijny sąd żydowski – Sanhedryn.

Podstawowym przykazaniem etycznym chrześcijan, jest miłość Boga oraz bliźniego swego, a także Dziesięć Przykazań. Jednak, kamienna tablica z Dekalogiem, rzekomo podarowana Mojżeszowi na górze Synaj przez Jahwe, to znacznie wcześniejsza kolumna Hammurabiego (XVIII-XVII w.p.n.e.) z prawami przekazany przez boga sprawiedliwości Szamasza. Także, część zasad dzinizmu.

Jan Chrzciciel, obmywając stopy Jezusa nad rzeką Jordan, zauważył na nich szczególny znak ryby, co wprost wskazywało, że ten właśnie jest pomazańcem.

Stąd też, późniejsi chrześcijanie rysowali znak w kształcie ryby jako znak rozpoznawczy.

Jak to wielu wskazuje, podobnego rodzaju znaki co Jezus miał też Buddha. Według buddyzmu tybetańskiego (od ok. IV w. p.n.e.), zwierchnik duchowy kościoła lamaickiego rozpoznawany był (i jest!) po specjalnych znakach.

Zwykle wskazuje się, że świętą księgą chrześcijan jest tzw. Biblia, która rzekomo składa się z dwu części: Starego Testamentu oraz Nowego Testamentu.

Jednak, są to zupełnie różne księgi, o bardzo różnych treściach, pisane w bardzo różnych czasach, w bardzo różnych miejscach i przez bardzo różnych ludzi.

W rzeczywistości, nie istnieje coś takiego jak Biblia (Stary Testament + Nowy Testament).

Stary Testament (Tanach) jest świętą księgą Żydów, natomiast **Chrześcijańskie Pisma Greckie** (gr. *Καὶνὴ Διαθήκη*, *Kainē Diathēkē*), przezywane Nowym Testamentem, są świętą księgą chrześcijan (zbiór 27 ksiąg).

Jednak, w ramach judaizacji chrześcijaństwa (m.in. wskazywanie Żydów jako „starszych braci”), przedstawia się, że Stary Testament Żydów jest też świętą księgą chrześcijan.

Jest to znana i od dawna popularnie stosowana metoda podporządkowywania...

Według chrześcijan, Bóg występuje w trzech osobach: Bóg Ojciec, Syn Boży, Duch Święty. Jest to późniejszy odpowiednik do wcześniej występującego w hinduizmie bóstwa w trzech osobach (*Trimurti*, święta trójca): *Brahma* (Stwórca), *Wisnu* (Życie), oraz *Siwa* (Śmierć).

Chrześcijaństwo dzieli się na trzy główne odłamy:

1. **katolicyzm** - obejmujący przede wszystkim Kościół Rzymsko-Katolicki;
2. **prawosławie** – powstałe w wyniku rozłamu (tzw. wielka schizma wschodnia) w Kościele chrześcijańskim w 1054 r. Inny znak krzyża, jak obok.
Wielką schizmę wschodnią poprzedziły dwie inne: schizma Akacjusza (484-519) i schizma Focjusza (861 r.).
3. **protestantyzm** – ruch reformatorski rozpoczęty przez Marcina Lutra w XVI w.

Ze względu na powyższe, nie można mówić o jednolitości w chrześcijaństwie.

- **islam** (mahometanizm), religia monoteistyczna, powstała w VII w.n.e. w Arabii, wiara w Allaha i jego proroka Mahometa, w sąd ostateczny oraz karę i nagrodę po śmierci; zasady islamu zawarte są w Koranie i tradycji (*sunna*). Koran, święta księga muzułmanów, zbiór podstawowych przepisów religijnych, prawnych oraz nakazów moralnych, zawiera 114 sur (rozdziałów), arcydzieło literatury arabskiej. W islamie Jezus uważany jest za jednego z proroków.

Uważa się, że islam ma wspólne korzenie z judaizmem i chrześcijaństwem. Zgodnie z nauką Mahometa objawienie przekazane Żydom i chrześcijanom przez Abrahama, Mojżesza i Jezusa powinno zostać ponowione i uzupełnione.

Podstawę islamu tworzy pięć zasad i obowiązków muzułmanina:

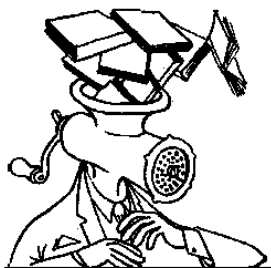
1. wyznanie wiary w jedyne Boga;
2. pięciokrotna modlitwa w ciągu doby;
3. post w miesiącu ramadan (dziewiąty miesiąc kalendarza muzułmańskiego; w tym miesiącu rozpoczęło się objawianie Koranu – archanioł Gabriel (arab. *Dżibril*) ukazał się Mahometowi, przekazując kilka wersów przyszłej świętej księgi islamu);
4. jałmużna na rzecz ubogich;
5. pielgrzymka do Mekki.

Właściwym symbolem islamu jest *szahada* (muzułmańskie wyznanie wiary: „Nie ma bóstwa ponad Boga Jedyne, a Mahomet jest Jego prorokiem”) napisana czarnymi literami na białym tle lub białymi literami na czarnym tle. Znacznie częściej jednak jako symbol islamu wskazuje się półksiężyc (arab. *hilal*). Z historycznego punktu widzenia, jest to niewłaściwe, gdyż półksiężyc nie był symbolem religijnym, a jedynie kalifatu (islamskie państwo o ustroju religijnym, na czele którego stał kalif).

Ortodoksyjny islam dzieli się na 3 główne odłamy: sunnicki (ok. 87 proc.), szyicki (ok. 12 proc.) i charydzyczny (ok. 1 proc.).

Nauka

Rodowód, to **filozofia** (gr. *phil(o)* w złożeniach; lubiący, miłujący, zamięłowanie; *sophia* – mądrość; gr. *philosophia* – wiedza racjonalna. Określenie prawdopodobnie pochodzi od Pitagorasa (ok. 572 – ok. 497 p.n.e.; grecki matematyk i filozof).

Historycznie, filozofia to (bardzo, bardzo) zmienna pod względem zakresu i treści dziedzina

ogólnych rozważań na temat istoty i struktury bytu (ontologia), źródeł i prawomocności ludzkiego poznania (teoria poznania), zasad wartościowania i sensu życia, sposobów jego godnego prowadzenia (etyka).

Tak więc, filozofia to nauka dążąca do poznania istoty, struktury i zasad bytu i myślenia oraz najogólniejszych praw rządzących człowiekiem, społeczeństwem i przyrodą.

Jednak, już od samego zarania filozofii, *sophia* czyli mądrość różne przechodziła koleje losu.

Bo oto, pojawili się **sofiści**, wędrowni nauczyciele filozofii i retoryki w staroż. Grecji (V-IV w. p.n.e.) przygotowujący obywateli do życia publicznego, ateści, sceptycy, uczący za pieniądze, umiejący udowodnić dowolne twierdzenie.

Stąd z kolei, **sofizmat** – rozumowanie pozornie poprawne, oparte na wieloznaczności wyrażań i nieścisłości wnioskowania; świadomy błąd logiczny.

Paralogizm błędne rozumowanie, wnioskowanie obarczone nieświadomym błędem logicznym (w przeciwieństwie do sofizmatu, błędu świadomego);

Sofiści uważali, że wiedza może spełnić tylko minimalne wymagania, gdyż umysł ludzki nie może ogarnąć *absolutu*.

Absolut (łac. *absolutus* – bezwarunkowy, niezwiązany) – osobowy lub bezosobowy pierwotny byt, doskonały, najwyższy, pełny, całkowicie niezależny, nieuwarunkowany, bezwzględny i niczym nieograniczony. Absolut może być traktowany jako filozoficzny odpowiednik pojęcia Boga, pozbawionego jednak przymiotów osobowych, choć w niektórych systemach pojęcia Boga i absolutu są właściwie równoważne.

"Sofista" oznaczał początkowo "uczonego", później nabrał pejoratywnego znaczenia ("pseudouczony").

Pisma filozoficzne sofistów nie zachowały się, a ich poglądy znane są z krytyk Platona, a także Arystotelesa.

Platon (ok. 427-347 p.n.e., filozof grecki) jest twórcą tzw. systemu idealizmu obiektywnego, zwanego platonizmem. Według Platona, świat rzeczywisty stanowi sobą niedoskonałe odbicie istniejącego realnie (realizm pojęciowy) świata doskonałych idei. Poznanie jest przypominaniem sobie przez duszę (anamneza) wrodzonej wiedzy o ideach.

Arystoteles ze Stagiry (384-322 p.n.e., filozof grecki), uważany za najwszechstronniejszego uczonego Starożytności, przedstawiał:

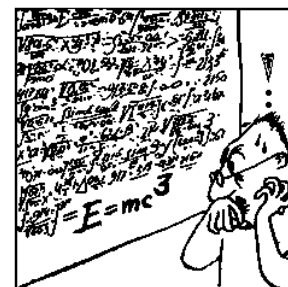
„Si igitur non est aliqua diversa substantia praeter naturam consistentes, physica erit prima scientia”.

„Otóż jeśli nie byłoby żadnej innej substancji poza tymi, które są wytwarzane przez naturę, to fizyka byłaby wiedzą pierwszą”.

(Arystoteles ze Stagiry, *Metafizyka*, VI,2)

Powyższe było kontrą dla sofistów, i z kolei stanowiło podstawę rozważań św. Tomasza z Akwinu.

Według Arystotelesa, **fizyka** (z gr. φύσις *physis* - "natura") – to nauka o prawach przyrody w najszerszym znaczeniu tego słowa.

Św. Augustyn (Aurelius Augustinus, 354-430 n.e.), filozof i teolog, dzieje ludzkości ujmował jako walkę „państwa bożego” (wybranych) z „państwem ziemskim” (potępionych). Augustynizm jako kierunek filozoficzno-teologiczny był oficjalną filozofią kościoła rzymsko-katolickiego przed tomizmem, którego twórcą był św. Tomasz z Akwinu (1225-74 n.e.).

Św. Tomasz z Akwinu, doktor kościoła katolickiego, w oparciu o prace Arystotelesa, podał pięć dowodów na istnienie Boga, stworzył system teologiczno-filozoficzny, według którego rozum (nauka) podporządkowany jest wierze (teologii), sankcjonował nierówność społeczną.

Rok 1638, w którym została wydana książka Galileo Galilei (1564-1642, włoski fizyk, astronom i filozof): **Rozmowy i dowodzenia matematyczne z zakresu dwóch nowych umiejętności**, uważany jest za rok w którym zaczyna się fizyka nowożytna.

G. Galilei pierwszy w nauce zastosował metodę doświadczalną obserwacji zjawisk fizycznych oraz metodę wnioskowania indukcyjnego. Eksperymentalnie wykazał niezależność czasu swobodnego spadania od masy danego ciała. Skonstruował termometr, gdzie wykorzystano zmianę gęstości (objętości) od temperatury. Odkrył cztery księżycy Jowisza, co stanowiło dowód tego, że nie tylko wokół Ziemi krąży... Odkrył fazy Wenus, co było silnym argumentem na dowód zasadności systemu heliocentrycznego M. Kopernika. Odkrył i wykazał bezwładność ciał materialnych, czyli naturalną zdolność ciał materialnych utrzymywania stanu ich ruchu. Było to odkrycie ruchu absolutnego ciał materialnych, czyli ruchu ciał materialnych (względem) w „próżni kosmicznej”.

Natomiast rok 1905, w którym Albert Einstein opublikował w **Annalen der Physik** część swojej „teorii względności”, uważany jest za upadek nauk fizycznych... Także innych...

„Teorie względności” Alberta Einsteina to szczególna kompilacja plagiatorstwa (złodziejstwa), bezzasadnej negacji faktów oczywistych, oraz braku możliwości... „odróżniania żaby od bociana”. Według „szczególnej teorii względności”, prawa przyrody są jednakowe we wszystkich układach inercjalnych. Ale wiedziano to już parę tysięcy lat przed A. Einsteinem! Pan Einstein twierdził, że odległość to jest to samo co „czas świetlny” (czas t , w którym światło przebywa jakąś odległość l). Pan Einstein nie wiedział jednak, że odległość l przebywana jest w jakimś czasie t .

Dlatego odległość l to nie jest to samo co czas t . Ale Pan Einstein pisał: $l = t$. Rewelacja!

Z kolei, według tzw. „ogólnej teorii względności” Alberta Einsteina, światło to malutkie kamyczki o masach inercjalnych m , stąd oddziałują one grawitacyjnie z innymi ciałami materialnymi.

Ze względu na oddziaływanie wzajemne (grawitacyjne) ze Słońcem, kamyczki te, zwane przez Alberta Einsteina fotonami, wciągane są do wewnątrz Słońca. I „w ten oto prosty sposób”, Słońce stało się... „czarną dziurą”, która pochłania fotony (światło), czyli... Słońce nie świeci!

Ale, Pan Albert Einstein nie zdążył wyjaśnić, dlaczego jednak Słońce... świeci! A jednak!

Jak wiadomo, Pan Albert Einstein leczył się (bezsukcesownie) u znanego psychiatry S. Freuda...

Dyskusja

Często dyskutowane są rola i znaczenie religii oraz nauki, a także wzajemne ich relacje. Rozważmy więc, co następuje.

Ze względów czysto praktycznych, a także z naturalnej ciekawości, niektórzy w danym społeczeństwie, niezależnie od czasu i ustroju, zastanawiali się, i zastanawiają się nad tym, co lub kto jest sprawcą procesów obserwowanych i doświadczanych w otaczającym nas świecie, w tym w szczególności procesów narodzin, życia i śmierci?

Takich myślicieli, którzy rozważania swe w znacznej części opierali na bezpośredniej obserwacji, zwano różnie w różnych miejscach i czasie. Obecnie, można ich podzielić na dwie dosyć różne kategorie: kapłanów, którzy są funkcjonariuszami danej religii oraz naukowców, którzy z kolei są funkcjonariuszami tzw. nauki.

Jak już to wyżej wskazaliśmy, wszystkie religie odwołują się do „tamtego świata”, zwanego światem niematerialnym (duchowym), natomiast (współczesna) nauka odnosi się wyłącznie do „tego świata materialnego”, negując istnienie „tamtego świata niematerialnego”.

Powstaje więc zasadnicze pytanie: kto ma rację? Możliwe są cztery odpowiedzi:

1. Kapłani mają rację, naukowcy nie mają racji.
2. Kapłani nie mają racji, naukowcy mają rację.
3. Jednocześnie kapłani i naukowcy nie mają racji. Ale taka odpowiedź jest wewnętrznie sprzeczna.
4. Jednocześnie kapłani i naukowcy mają rację. Ale taka odpowiedź także jest wewnętrznie sprzeczna.

Warto, a nawet należy tu zaznaczyć, że tak kapłani jak i naukowcy zgodni są co do tego, że istnieje ten świat materialny, którym rządzą ściśle określone i niezmiennie prawa. A jednak! Przez kapłanów prawa te zwane są **prawami boskimi**, natomiast przez naukowców prawa te zwane są **prawami przyrody**. Ale kto nadał te prawa?! Jest to pytanie, z którego wynikają różne religie.

Problem A. „Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię.”(I Ks. Mojż., 1.)

Wielu kapłanów twierdzi, że ten świat został stworzony przez Boga-Stworzyciela. Oznacza to, że kiedyś nie było tego świata materialnego, a teraz jest.

Z kolei, wielu naukowców, zwanych też uczonymi – twierdzi, że nigdy nie było początku tego świata materialnego, ponieważ świat ten zawsze istniał, istnieje i będzie zawsze istniał. Jednak, w tym przypadku, uczeni (ale, czy nauczeni?) przeczą odkryciom... naukowym!

Otóż, Friedrich Wilhelm Herschel (1738-1822) na podstawie własnych obserwacji doszedł do wniosku, że Słońce wraz z całym układem planetarnym porusza się ruchem translacyjnym w Kosmosie. Było to przełomowe odkrycie w zakresie nauk astronomicznych, i nie tylko... Z kolei, w 1919 r. Vesto Melvin Slipher (1875-1969) doszedł do wniosku na podstawie obserwowanego przesunięcia widma galaktyk, że galaktyki te wzajemnie oddalają się. Georges Édouard Lemaître (1894-1966) na podstawie własnych obserwacji przedstawił teorię rozszerzającego się Wszechświata („**Expanding Cosmos**”). Wszechświat powstał w wyniku eksplozji hipercząstki materialnej („**Big Bang Theory**”), a jej fragmenty, m.in. w postaci galaktyk, oddalają się w różne strony od wspólnego miejsca wybuchu. Czas istnienia tego świata materialnego (Kosmosu) oceniany jest na około 13,73 miliardów lat. W 1929 r. Edwin Hubble (1889-1953) podał prawo oddalania się galaktyk: prędkość oddalania się galaktyk jest proporcjonalna do ich odległości od miejsca wybuchu, stąd czas oddalania się jest taki sam dla wszystkich galaktyk. Oznacza to, że „hipercząstka” poruszała się z pewną prędkością translacyjną w...

Pełne uzasadnienie i wyprowadzenie prawa Hubble’a podał Janusz B. Kępka w swej książce **Ruch absolutny i względny** (Warszawa 1999, str. 168).

Problem B. Dowód z ruchu.

Tak kapłani jak i naukowcy zgodni są co do tego, że podstawową cechą tego świata materialnego jest ruch.

„A jest niemożliwe, żeby zaczął się albo ustał ruch, gdyż jak powiedzieliśmy ruch jest wieczny, a tak samo i czas, bo czas jest albo tożsamy z ruchem, albo jest jakąś własnością ruchu.” (Arystoteles ze Stagiry, *Metaphysicorum*, liber XII, 6).

Także, wg Arystotelesa ze Stagiry: **„Quidquid movetur ab alio movetur”** – cokolwiek porusza się przez coś innego jest poruszane.

Powyższe zawiera w sobie dwie informacje: ruch oraz (wzajemne) oddziaływanie.

Było to podstawą do napisania przez św. Tomasza z Akwinu dowodu na istnienie Boga (dowód z ruchu). „...*pierwszy poruszający nieruchomy*” = Bóg .

Jednym z efektów ruchu jest powtarzalność (cykliczność) danego zjawiska.

Zauważmy, że naturalna cykliczność (powtarzalność) procesów fizycznych wyrabia pojęcie czasu.

Ale, **„Každy wie co to jest czas, dopóki go o to nie zapytać”** (św. Augustyn z Hippony, 354-430).

Problem C. *Divina proportio* \mathcal{D} .

Jednym z efektów ruchu jest przemiana materii. W ramach tej przemiany, w procesach syntezy i rozpadu tworzone są szczególnego rodzaju układy materialne.

Są to procesy cykliczne (okresowe), wzajemnie i wewnętrznie ze sobą sprzężone.

Okazuje się, że wzrost oraz kształt wielu struktur, od kryształów do roślin, zwierząt i ludzi włącznie, podlegają szczególnej regule, zwanej *divina proportio* \mathcal{D} (boski podział).

Motyw *divina proportio* \mathcal{D} występuje w wielu wyrobach i sztuce starożytnych Egipcjan, i z kolei starożytnych Greków i Rzymian, na co zwrócił uwagę Jay Hambidge (1867-1924).

Z kolei, na początku XXI w. po Chr. zostało wskazane (Janusz B. Kępa – **Ruch absolutny i względny**, Warszawa 2004), że przemiana materii (rozpad oraz synteza układów materialnych) przebiega dokładnie według reguły *divina proportio* \mathcal{D} . Także wykazano tam, że według reguły *divina proportio* \mathcal{D} zbudowana jest słynna piramida Cheopsa.

Ale przeciwstawne sobie procesy syntezy i rozpadu układów materialnych, to nic innego jak procesy narodzin, życia i śmierci!

Obserwowane w przyrodzie, przeciwstawne sobie procesy, w religiach przedstawiane są m.in. jako dobro i zło, a w nauce jako: akcja \leftrightarrow reakcja (np. III zasada dynamiki I. Newtona).

Nie obserwuje się idealnej powtarzalności, czyli pełnej cykliczności zjawisk fizycznych. Każde nowonarodzone jest mniej lub bardziej podobne do..., ale nie takie samo!

Według Platona, zmienność jest niedoskonałością tego świata materialnego. Przeciwnieństwem jest świat niezmiennych idei – świat duchowy.

Problem D. Nieśmiertelność.

Nieśmiertelność fizyczna – jest to hipotetyczny stan, w którym możliwe jest całkowite uniknięcie śmierci w sensie fizycznym.

Oficjalnie, nie istnieją naukowe dowody stwierdzające możliwość nieśmiertelności.

Jednak można wyobrazić sobie, że możliwe jest ustalenie względnie stałego poziomu kompensacji w procesach syntezy i rozpadu układów materialnych wg *divina proportio* \mathcal{D} . Oznacza to, że zmiany powstałe w procesie rozpadu są całkowicie regenerowane zmianami w procesie syntezy.

Prawdopodobnie, w taki właśnie sposób „nieśmiertelność” uzyskali bogowie Olimpu, oraz „synowie boży” według *Pierwszej Księgi Mojżeszowej Starego Testamentu*.

Chociaż teoretycznie możliwe, to jednak z obserwacji wprost wynika, że procesy syntezy i rozpadu nie są idealnie zrównoważone (kompensowane). Jest to jedna z podstawowych cech tego świata materialnego, co z kolei jest podstawą jego rozwoju ewolucyjnego.

Gdyby było inaczej to nie byłoby procesów ewolucyjnych (kształtowanie się nowych i różnych form materii), a niepodzielnie panowałby Chaos (ciągła przemiana tych samych form materii). Z tego względu, stopień kompensacji procesów syntezy i rozpadu ulega ciągłej zmianie.

Możliwe jest (teoretycznie) także całkowite wstrzymanie procesów syntezy i rozpadu, co oznacza absolutny bezruch, czyli brak przemiany materii, czyli... nieśmiertelność. Jednak bezruch, nie jest cechą tego świata materialnego, a którego absolutnie pierwotną cechą jest właśnie ruch.

Ergo: nieśmiertelność nie jest cechą tego świata materialnego.

Jednak, możliwa jest długowieczność (przesunięty proces starzenia się) na poziomie komórkowym organizmu. (**komórka** (łac. *cellula*) – najmniejsza strukturalna i funkcjonalna jednostka organizmów żywych zdolna do przeprowadzania wszystkich podstawowych procesów życiowych, takich jak przemiana materii, wzrost i rozmnażanie. Jest podstawową jednostką morfologiczno-czynnościową ustroju). W takim przypadku możemy mieć do czynienia z długowiecznością, ale nie nieśmiertelnością.

Być może, wskazane wyżej opisy Starożytnych odnoszą się do krzyżowania genów nieśmiertelności „synów bożych” z genami zwykłej śmiertelności „córek ludzkich”.

Efektom byli *herosi*, a także z dawien dawna sławni (z długowieczności) *mocharze*. Także nimfy.

Nieśmiertelność duchowa.

Świat ożywiony różni się od tzw. martwej natury tym, że ma duszę. Dusza ożywia martwą materię. Gdy dusza opuści dany obiekt materialny, to następuje jego śmierć. Według jednych dusza wraca do zaświatów, a według drugich – wraca do cyklu życia.

Może to być powrót do innej formy materii, albo do tej samej formy materii. W tym drugim przypadku możemy mieć do czynienia ze szczególnym przypadkiem – zmartwychwstaniem.

Wielu ludzi twierdzi, że widziało ducha. W szczególności, duchy obserwowane są w starych budowlach. Jednak można wyobrazić sobie, że dawno lub niedawno temu zostały zarejestrowane obrazy holograficzne (trójwymiarowy dźwięk i obraz) w kryształkach wielkości ziarnka piasku. Przy odpowiednim naświetleniu, wywołany może być obraz holograficzny. I w ten oto prosty sposób można wprost obejrzyć ludzi i przedmioty nawet sprzed wielu tysięcy lat. Warto tu zauważyć, że holografia jest wynalazkiem... archeologicznym.

Jednak (ponoć) istnieją takiego rodzaju (wzajemne) kontakty ludzi z duchami (w różnych miejscach i czasie), że nie da się tego wyjaśnić obrazami holograficznymi.

Problem E. Hiperwszechświat.

Jak to wyżej wskazaliśmy, ten świat materialny powstał w wyniku hipereksplozji poruszającej się hipercząstki. Może tu powstać szereg pytań.

Skąd ta „hipercząstka”? Gdzie, w czym, lub względem czego poruszała się ta hipercząstka?

Przecież wtedy jeszcze nie było „tego świata materialnego”! Była tylko(?)... próżnia absolutna!

Prawie, ponieważ w próżni tej była właśnie „hipercząstka”, z której powstał ten właśnie świat materialny, a w nim z kolei kapłani i uczeni... Ale skąd ta „hipercząstka”?

Czy istnieje hiperwszechświat złożony z hipercząstek?

Czy przed tą „hipercząstką” nie eksplodowały inne, podobne?

A czy w przyszłości nie eksplodują kolejne hipercząstki?

Zauważmy, że światło najlepiej rozchodzi się w... próżni absolutnej! Ale, co to jest światło? W połowie XVII w. Francesco Maria Grimaldi (1618-1663) odkrył zjawisko dyfrakcji światła (ugięcie na przeszkodzie). Jest to zjawisko jakie zachodzi dla fal akustycznych oraz fal na wodzie. W 1801 r. Thomas Young (1773-1829) odkrył zjawisko interferencji światła, co jednoznacznie określa falową naturę światła.

Z kolei, w 1808 r. Étienne Louis Malus (1775-1812) opisał zjawisko polaryzacji światła – co oznacza, że światło ma naturę fali poprzecznej, podobnie jak fala na wodzie.

Ale ruch falowy to zaburzenie danego ośrodka.

Ale w próżni, w której rozchodzi się ruch falowy zwany światłem, nic nie może ulec zaburzeniu, ponieważ *ex definitione* w próżni nic nie ma!

Jednak, uznanie z doświadczenia(!) natury falowej światła wprost sugeruje istnienie szczególnego rodzaju ośrodka – *eteru kosmicznego*, którego zaburzeniem w postaci fali jest właśnie światło.

Jednak, podejmowane wielokrotnie próby zidentyfikowania *eteru kosmicznego* spełzły na niczym. Orzeczono więc, że *eter kosmiczny* nie istnieje!

Otóż, uczeni (ale, czy nauczani?) nie zauważyli, że światło nie ma cech zwykłej materii.

Tym samym, światło nie jest zaburzeniem ośrodka materialnego. Z tego względu, wszelkie próby zidentyfikowania czegoś niematerialnego (eteru) poprzez próby pomiaru jego cech materialnych, np. gęstości, i za pomocą przyrządów materialnych – pozbawione są sensu!

Zauważmy też, że poprzez próżnię (kosmiczną) zachodzi oddziaływanie wzajemne ciał materialnych (grawitacja). Także poprzez próżnię zachodzi oddziaływanie elektryczne.

Ale uczeni nie wiedzą: co to jest grawitacja? co to jest elektryczność? To co ci uczeni wiedzą?

A co to jest telepatia? Dostyc popularnie stosowana (bez jakichkolwiek przyrządów!).

Obserwacje wprost wykazują, że w ten właśnie sposób porozumiewają się nawet... rośliny!

Podstawową cechą ciał materialnych jest naturalna zdolność utrzymywania stanu ruchu względem... próżni kosmicznej, właśnie! W fizyce zwane to jest bezwładnością ciał materialnych, a miarą bezwładności jest masa **m** danego ciała. Ciała materialnego, a nie duchowego.

Powyższe zostało (praktycznie!) wykorzystane m.in. do budowy i stosowania w nawigacji, w tym w nawigacji kosmicznej, niezwykle precyzyjnych żyroskopów (wahadło Foucault, efekt Sagnaca). *À propos*, z obserwacji wynika, że duchy nie wykazują cechy bezwładności. Nie mają więc („ciemnej”) masy **m**. Tym samym, nie mają podstawowej cechy materii. Dlatego są... duchami.

Ergo: ten świat materialny istnieje i tamten świat niematerialny także istnieje, czego mamy wystarczająco dużo dowodów. Także naukowych!

Natomiast relacje między tymi dwoma światami, to zupełnie odrębny temat...

Ale... Skąd wziął się ten świat z tymi prawami...? „*That is the question!*”

Résumé

Należy uwzględnić, że tzw. polemika między (niektórymi) kapłanami a (niektórymi) naukowcami, (najczęściej) wynika m.in. z następującego:

„**Puste beczki i głupcy robią dużo hałasu.**”, Plutarch, (ok. 50 - ok. 125 n.e.), grecki pisarz i filozof-moralista z Cheronei (Beocja).

Należy także wyraźnie rozróżniać pojęcia: naukowiec – uczoney.

„**Un sot savant est plus sot qu'un sot ignorant**” – „Głupiec uczoney jest większym głupcem niż głupiec nieuk”, (Molière, **Uczone białogłowy**).

Ale,

„**Jeżeli nie wiadomo o co chodzi, to wiadomo, że chodzi o... pieniądze!**” (zastłyszane).

No, i wreszcie dowiedzieliśmy się.

(prawie)Amen

A.D. 2010

Gwiazdozbiór Andromedy.

A gdzie my tam jesteśmy...? „Nie mam więcej pytań.”